

Ὁ Μαξίμκας ἐσιώπα. Ὅταν ὅμως εἶδε τὸν Κάρολον Ἰβάνοβιτς λαβόντα τὸ Ἀλφάβητάριον καὶ πλησιάζοντα αὐτὸ εἰς τὸ πῦρ, τότε δλόκληρον τὸ αἷμά του συνηθοίσθη εἰς τὴν καρδίαν του.

— Γιὰ τ' ὄνομα τοῦ Θεοῦ, Κάρολε Ἰβάνοβιτς! μὴ τὸ ριχνῇς ἐς τὴ φωτιά! δεῖνέ με καλλιτέρα...

— Νὰ σὲ δειρῶ; Ἀλλὰ τὸ δικαστήριον τὸ ἀπαγορεύει...

Τὸ Ἀλφάβητάριον ἐρρίφθη εἰς τὸ πῦρ. Μεθ' οὗ Κάρολος Ἰβάνοβιτς ἐξῆλθε λέγων·

— Ἀν ξαναφέρῃς ἄλλο, θὰ τὸ κάψω πάλιν!

Ὁ Μαξίμκας ἐπὶ μακρὸν ἔκλαυσε. Ἄν' οὐ ἔκπεσαν τὸ Ἀλφάβητάριον, εἶδε νὰ τὸ πληρώσῃ εἰς τὸν συνάδελφόν του καὶ ν' ἀγοράσῃ ἕτερον ἕνα ἐξακολουθήσῃ τὰς μελέτας καὶ μόνον ἐν κοπένκον τῷ ἀπένειμε!

Ὅταν ὁ Νικήτας ἐξῆλθον ἐξήγησε τὸ ἀντίτιμον τοῦ βιβλίου του.

— Περίμενε ἡλίχι, σὲ παρακαλῶ! Δὲν ἔχω τίποτε τώρα.

— Τίποτε δὲν ἔχεις! Πότε λοιπὸν θὰ πάρῃς;

— Τὴν πρώτη γιορτάσιμη ἡμέρα θὰ πάω σπῖτι καὶ θὰ πάρω.

Ἀλλ' ὁ Νικήτας δὲν ἤθελε νὰ περιμένῃ.

— Ἐχεις καινούρια ὑποδήματα, τὰ δικά μου εἶνε παλαιά.

Τὰ ἀλλάζουμε; Ἔτσι πληρώνεις τὸ Ἀλφάβητάριον. Μετὰ τινος διαταγμῶς, ὁ Μαξίμκας συγκατατέθη καὶ ἔλαβε τὰ τρυπημένα ὑποδήματα τοῦ Νικήτα.

— Τὶ θὰ εἶπω σπῖτι μου; ἡρώτα θελημαμένως παρατηρῶν τὰς ὁπὰς τῶν ὑποδημάτων, ἐν ᾧ ὁ Νικήτας ἀποθαμάζων τὰ ἰδικά του τῷ ἀπεκρίθη ἀφελῶς.

— Πες πῶς τὰ ἔκαψες, νά.

Ὁ Μαξίμκας ἠκολούθησε τὴν συμβουλὴν ταύτην. Ὁ Μητροφάνης ἐπέπληξε τὸν ἀνόητον υἱὸν του καὶ τὰ πάντα ἐτελείωσαν.

Ἀλλ' ὁ παῖς δὲν εἶχε πλέον Ἀλφάβητάριον καὶ χρήματα διὰ ν' ἀγοράσῃ ἕτερον, διότι ὁ πατήρ του ἐλάμβανε τὸν μισθὸν τοῦ ἀπὸ τοῦ ἐργαστασίου. Ἀλλὰς τε τὸ βιβλιοπωλεῖον ἀπέγχε δεκαπέντε βέρστικ ἀπὸ τοῦ χωρίου καὶ δὲν ἦδυνάτο ν' ἀπευσιάζῃ οὔτε νὰ ἐπιφορτίσῃ τινὰ νὰ τῷ ἀγοράσῃ, διότι οἱ συναδελφοὶ τῷ ἤθελον τὴν ἐμπαίξῃ καὶ ὁ πατήρ του θὰ ἤρνετο.

Ἐν τούτοις ἀπεφάσισε νὰ κάμῃ λόγον περὶ τούτου.

— Μανθάνω νὰ διαβάζω, πατέρε, εἶπε δειλῶς, ὅταν μετέβη εἰς τὴν οἰκίαν κυριακὴν τινά.

Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ὁ πατήρ του ἔκοπτεν ἄρτον.

— Τὶ φαντασίαις εἶν' αὐταῖς! ἀπεκρίθη δι' ὑποκόφου φωνῆς.

Ἐγὼ δὲν ξέρω νὰ διαβάζω, καὶ μ' ὅλα ταῦτα ἔκαμα χρήματα... Ἀφῆσε αὐταῖς ταῖς κουταμάραις! Θέλεις νὰ γείνης μέθυσος σὰν κ' ἐκείνους ποῦ κρατοῦν τὴν πένναν; Μὴ γιὰ πάντα σοῦ λέγω νὰ μὴ τὰ συλλογίζῃς αὐτὰ πλέον...

Καὶ ἐκτύπησε τὴν τράπεζαν διὰ τοῦ μαχαίριου του.

Ἐκτοτε ὁ Μαξίμκας ἐκρύπτετο. Παρατηθεὶς τῆς ἀγορᾶς Ἀλφάβηταρίου, ἤρξατο νὰ συναθροεῖται ἀπαντα τὰ τυπωμένα τεμάχια χάρτου ὅσα ἡδύνατο νὰ εὑρῇ. Τὰ ἡπλώνεν ἐπὶ τῶν γονάτων του πρὸ τῆς πυρᾶς, τὰ ἀνεγίνωσκε πολλάκις, μὴ ἐννοῶν μὲν πάντοτε τὴν ἐννοίαν, διότι αἱ γραμμαὶ ἦσαν κεχωρισμένοι εἰς τὸ μέσον, ἀλλὰ τῷ ἦτο ἀδιάφορον τοῦτο, καὶ ἦτο εὐτυχής. Ἐγνώριζε νὰ ἀναγινώσκῃ καὶ τοῦτο τῷ ἤρκει. Μετ' οὐ πολὺ οὐδὲν χαρτίον εὐρίσκειτο ἐρριμμένον εἰς τὸ ἐργαστάσιον. Ὅταν ὅμως ἦλθον αἱ ἀπόκρεω ὁ Μαξίμκας δὲν εἶχεν οὐδὲν ν' ἀναγινώσκῃ. Ἰδέα τις αἴφνης τῷ ἐπῆλθεν. Ἐνίφθη καλῶς, ἐνεδύθη καὶ ἐβῆ πρὸς τὸ ταμεῖον τοῦ ἐργαστασίου διὰ νὰ ἴδῃ τὸν ὑποδιευθυντὴν Ἰβάν Δανίλοβιτς. Τὸν ἐπῆλθον πολὺ ὄλοι καὶ ἔλεγον ὅτι ἐλάμβανε τριάκοντα ρούβλια κατὰ μῆνα. Ὁ Μαξίμκας τὸν εὔρε καπνίζοντα σιγάρον εἰς τὸ γραφεῖον τὸ ὅποιον δὲν ἦτο καλῶς εὐτρεπισμένον, με τοὺς ρυπαροὺς κιτρίνους τοίχους του καὶ με τὰς παλαιὰς ἔδρας του. Ἀφ' οὗ ἔχαιρέτισε τὸν ὑποδιευθυντὴν, ὁ Μαξίμκας τῷ εἶπε χαμηλοφώνως.

— Ἦλθα, σὲ εἶς Ἰβάν Δανίλοβιτς...

— Θέλεις χρήματα; Ὅχι, παιδί μου πρὸ τοῦ Σαββάτου!

— Ὅχι δι' αὐτὸ, ἐφέλλιζεν ὁ Μαξίμκας, περιστρέφον ἀενάως τὰς χεῖράς του τὸν σκουφὸν του.

— Τί θέλεις λοιπὸν;

— Μήπως ἔχετε παλαιὰς ἐφημερίδας ἢ ἄλλα τυπωμένα χαρτιά περὶ νὰ μὴ χρειάζεσθε;

— Τί θέλεις νὰ τὰ κάμῃς;

— Τσιγάρα.

— Πῶς! καπνίζει; Δὲν ἔχετε προλήψεις σεῖς εἰς τοὺς Ἀμους;

— Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὁ πατέρας μου δὲν καπνίζει, ἀλλ' ἐγὼ ἐσυνείθισα εἰς τὸ ἐργαστάσιον, ἐξηκολούθει ψευδόμενος ὁ Μαξίμκας ἐρυθρῶν.

— Νά! ἔχομεν ἐκεῖ... Καὶ ἐγὼ ἐνόμιζα ὅτι ἤθελες νὰ τὰ διαβάσῃς.

Καὶ ὁ Ἰβάν Δανίλοβιτς τῷ ἔδωκε δεκάδα παλαιῶν ἀριθμῶν τοῦ Ὑοῦ τῆς Πατριδοῦς.

Ὁ Μαξίμκας ἔλαβε τὸν θησαυρὸν του, ἀφ' οὗ ἔχαιρέτισεν ἐδῶφαιώς καὶ τὸν στήθος του. Ὅταν ὁ Νικήτας ἐκοιμήθη, ἐξέβαλε μίαν ἐφημερίδα καὶ ἐβυθίσθη εἰς τὴν ἀνάγνωσίν της. Ἐλάλουν περὶ ἐπαναστάσεως τῆς Πολωνίας, καὶ τῆς μεσολαβήσεως τῆς Δύσεως. Ἀνεγίνωσκε τὰς λέξεις, τὰς ἐννοεῖ, ἀλλ' ἡδυνάτει νὰ ἐννοήσῃ τὰς φράσεις...

— Εἰμαι εὐτυχής, νά.

Τὴν νύκτα ἐκείνην δὲν ἐκοιμήθη· ἔθλιβε περιχαρὴς τὸν πλοῦτον του ἐπὶ τοῦ στήθους του. Ὅταν ὁ Νικήτας ἐκοιμήθη, ἐξέβαλε μίαν ἐφημερίδα καὶ ἐβυθίσθη εἰς τὴν ἀνάγνωσίν της. Ἐλάλουν περὶ ἐπαναστάσεως τῆς Πολωνίας, καὶ τῆς μεσολαβήσεως τῆς Δύσεως. Ἀνεγίνωσκε τὰς λέξεις, τὰς ἐννοεῖ, ἀλλ' ἡδυνάτει νὰ ἐννοήσῃ τὰς φράσεις...

— Θεέ μου, πῶς νὰ κάμω διὰ νὰ καταλάβω ὅλα αὐτά; Εἶναι ὅμως ἄνθρωποι ποῦ τὰ καταλαμβάνουν, Διότι εἰμαι περὶ ἀνόητος ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἐγὼ; Ὅχι θέλω νὰ καταλαμβάνω καὶ θὰ τὸ κατηρθώσω!

Ἀνεγνώσε πλειστάκις ἀπαντα τὰ φύλλα ἐκεῖνα εἰς τινὰς ἐβδομάδας.

(Ἐπεται συνέχεια)

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Ἡ φετεινὴ καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις τοῦ Βερολίνου θέλει ἀνοιχθῇ τῇ 15ῃ Ἰουλίου καὶ θὰ κλεισθῇ τῇ 30ῃ Σεπτεμβρίου. Ἐπιστῇ οἱ καλλιτέχναι θὰ μετέχωσι φέτος καὶ τῶν ἐν Μονάχῳ καὶ Βιέννῃ ἐκθέσεων, θέλει αὐξηθῇ σημαντικῶς τὸ τμήμα τὸ προσωρισμένον δι' ἑρεογραφίας καὶ τὰς πολλαπλασιαστικὰς τέχνας, οἷον φωτογραφίαν κτλ.

*

Τῇ 10ῃ Μαρτίου ἤρχισεν ἐν Μαγντία ἔκθεσις πτηνῶν, παρασκευαζομένη ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας τῶν ἐν Αὐστρίᾳ καὶ ἐν Γερμανίᾳ πτηνοτρόφων καὶ κινήσασα μεγάλως τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἐιδημόνων, διότι κατὰ τε πληθὺς, ποῖον καὶ ἀξίαν τὰ ἐκτεθέντα πτηνὰ εἶνε ἀξιολογώτατα.

*

Τῇ 24ῃ Μαρτίου ἠνέφθη ἐν Βιέννῃ ἔκθεσις τροφῆς καὶ παιδείας τῶν παιδῶν. Κατ' ἐντολὴν τοῦ ὑπουργοῦ τῆς παιδείας, μετέσχον τῆς ἐκθέσεως πολλὰ καθιδεύματα ἀσχολούμενα εἰδικῶς περὶ τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδῶν, εἷον ὀφθαλμορροεῖα κτλ. Ἐξ Ἰαπωνίας πέμπεται μέγα πληθὺς ἱαπωνικῶν παιγνίων καὶ μέσων διδασκαλίας τῶν παιδῶν. Εἶνε δ' ἀληθῶς ἡ θεὰ τῆς τεχνικώτατα διατεταγμένης ἐκθέσεως πάντως καὶ τερπνῇ λίαν καὶ διδασκτικώτατη.

*

Ἡ ἑταιρία τῶν χαρτοποιῶν τῆς μέσης Γερμανίας παρασκευάζει ἐν Δειψίᾳ ἐκθεσιν γραφικῆς ὕλης, χαρτοποιίας καὶ βιβλιοποιίας κατὰ τὴν μεγάλην τοῦ Πάσχα πανήγυριν, τῇ 15ῃ καὶ 16ῃ Ἀπριλίου.